Any IX N.º 431 - PREU: 5 Cènts. - Barcelona, 13 d'Abril 1912

EN PATUFET

—Pepeta: el papà diu que aquet senyor es un rey de molt mal gènit, y miri, en cambi, ara com fa una hora que'ns ajuda a voltar la corda sense dir rès.

El domini de sí meteix

Amanca d'assumptes que proporcioni l'actualitat, permeteume que transcrigui aquí unes interessantíssimes notes que, baix el títol de *El domini de sí meteix,* publica una revista de filosofia pràctica.

El domini de sí meteix, tan important de conseguir en totes edats, ho es més que may en la primera joventut, ja que es llavors quan l'home's forma físicament y espiritualment, formant el seu caràcter, que decideix molts cops de la sòrt de tota la seva vida.

Parla el filosop:

«El domini de sí meteix pot ser practicat sobre'ls cinch sentits: sobre'ls ulls, no permetent que sien enganyats pels bells vestits, per les cares hermoses o per lo superficial no més de les coses.

En quant al sentit olfatori, la pràctica'ns fa acostumar, no sols als perfums, sinó fins a les pudors més ofensives.

Per lo que al sentit auditiu se refereix, pot passarse serenament en mitg de l'esclat y del desordre d'una batalla, sense fer cas ni del tro dels canons ni dels xiulets de les bales.

En quant al gust, pot evitarse l'excés en el menjar y en el beure, no acostumant el paladar a banquets sumptuosos.

Finalment, en quant al tacte, pot també dominarse la seva sensibilitat y tenir, sobre tot, les mans y els peus completament subgectes a la voluntat.

El qui tracta així, durant tota la seva vida, d'obtenir domini sobre sí meteix, si puja a un trono aumentarà la gloria de la seva dinastia y establirà la pau en el seu país; si es un súbdit, prosperarà y farà dit-

LA DIADA DE PASQUA

Venint de comprar el bè.

xosa la seva familia. Però cal perseverar en el domini de sí meteix, perque d'altra manera no s'obtindràn resultats.

Per exemple, suposem que un necessita dominarse deu vegades pera obtenir cert resultat, y que arriba a conseguirho nou vegades, però a la desena pert la seva forsa; està clar que totes les seves tentatives han sigut inútils.

Hi ha moltes persones que's dominen per algún temps, però a la fí acaben per perdre la paciencia, perque's figuren que es impossible mantenir llur poder... Quelcom semblant passa en el tir al blanch: si un s'ha posat en posició correcta y en bona actitut el seu cos; si dirigeix l'arma bé, prenent segura la punteria, però en el moment de disparar li tremola'l pols, el tret no tocarà al blanch y tots els acerts anteriors hauràn resultat inútils.

Així es el domini de sí meteix: sense valor y inútil si no's persisteix fins a l'últim. »

ABECÉ

Contrassentits dels llenguatges

Jo conech un violinista
que es depravat com ell sol,
de costums llicencioses,
malparlat y vanitós.
Surt de casa cada vespre,
tornanthi, lo més dejorn,
quan comensa a apuntâ'l dia,
això si ja no fa sol.
A la seva pobre dòna
la tracta'l meteix que a un gos;
juga, beu y se la corre
sense fre y sense temor.
Donchs vegin, el tal subgecte,
del qual me callaré'l nom,
quan dóna algún concert públich,
oyents, prempsa y tot el món
li prediquen alabanses
y el fan obgecte d'honor,
perque diuen y asseguren
que es el més gran... *virtuós*.

NYIC

¿Quí la diu més grossa?

TRES xerraires de cafè estaven comentant les proeses den Bolavà:
— ¿Què vols que't digui? — va dir l'un. — Jo no trobo pas que siguin molt admirables les coses que va fer en Bolavà. A mi me'n va passar una de molt crespa, que si us la contés potser no'm creurieu.

— Veyam, cóntala.

— Vaig a contarla, però abans dech advertirvos que'm podeu ben creure, perque'l fet es rigorosament històrich. Una vegada jo anava de viatge. Era l'estiu y feya una calor terrible. La carretera per ahont jo anava era tan assoleyada, que quasi bé'm rostia les soles de les sabates.

Quan varen tocar les dotze, el sol era tan fort que no vàreig poder continuar el meu camí y vaig anar a seure a l'ombra d'un paller. Jo portava mitja dotzena d'ous pera dinar y un bocí de pa. Vàreig trèureho del cistell en que ho portava, y encara no vaig tenir temps de girarme, me trobo que, ab la calor, els sis ous s'havien ferrat, igual que si fossin posats al foch, y el pa quedà torrat com si l'hagués posat a les graelles. —

Els dos oyents, al sentir aquesta explicació, varen quedar tan sorpresos al veure'l desvergonyiment ab que aquell deya tan gran mentida, que ni varen gosar contestarli.

— Bé, ¿què us en sembla d'això?

— Oh, es admirable; però de totes maneres a mi me'n va passar una de més grossa que aquesta.

— ¡No pot ser!

— ¿Que no pot ser? Ara ho veuràn.

Un dia anava de camí, y pera distrèurem vareig cargolar un cigarret. Quan vàreig ésser a encéndrel em vaig trobar sense mistos. No haventhi ningú per allí a qui pogués demanar foch, estava molt apurat, puig ja sabeu que per un fumador es una contrarietat molt grossa no poder fumar.

Vetaquí que tot d'un cop, mentres buscava la manera d'encendre'l cigarret, comensa a cobrirse'l cel de núvols amenassant tempesta.

Tot d'una va brillar un llampech y va retrunyir un tro. Allò va donarme l'idea. Com que jo sabia, per haverho après a estudi, que en temps de tempesta les corrents d'aire atrauen els llamps, vàreig posarme a córrer pera obrir camí, y, efectivament, al cap d'un quart de córrer, brilla un llampech, fa un zig-zag y's dirigeix en linia dreta cap al lloch ahont jo estava.

Veyent venir el llamp, jo'm vàreig posar a córrer més, però tement que acabés per atraparme y que'm carbonisés, vaig enretirarme repentinament a un cantó; vàreig allargar els llabis ab el cigarret en ells, y el llampech, al passar, furient y lluminós, me'l va encendre instantaniament. ¿Què me'n dieu d'aquet fet?

— Molt admirable; però jo — afegí'l tercer oyent — puch contarvos un fet que'm va succehir, que té molta més importancia que'ls dos cassos que heu explicat.

— Veyam, conta.

— Un cop va arreplegarme un gran temporal en mitg del camp. Era ja al capvespre, y tot seguit vàreig compendre que no tindria temps de dirigirme al poble ahont anava pera sopar y dormir.

En vista d'això, vàreig mirar si per allí al voltant hi havia alguna casa, y haventne vist una, vàreig dirigirme allí demanant hospitalitat.

La gent d'aquella casa de pagès varen accedir gustosos a complàurem, solament que varen advertirme que no tenien llit ni cambra sobrers y que m'hauria d'aconsolar ab anar a dormir al graner.

Vaig acceptar reconegut y vàreig agèurem, després de sopar, en una pila de gra. Com que estava rendit, vàreig adormirme aviat.

Cap a mitja nit, una cosa estranya'm succehí que va despertarme sobressaltat. Un ratolí se m'havia ficat per la boca, mentres jo dormia, anantme coll avall.

Desesperat, vàreig cridar pera que vinguessin a auxiliarme. Tothom va acudir, y quan vaig explicar el fet, l'amo de la casa, ab la major tranquilitat va dirme: — No s'espanti, que no serà rès.

Y l'home, ab tota la parsimonia, va agafar un tall de cansalada y me'l penjà al nas, féntmel venir arràn de boca. El ratolí, al sentir la farum de la cansalada, va recular, treyent el morro; però després de dues o tres tentatives, va recular altre cop, entornantsen a dins del meu pobre pahidor, que ja estava més regirat que un safreig en dia de bugada.

El pagès, al veure que havia anat malament la seva idea salvadora, va exclamar: — ¡Ja veuràs si sortiràs, ratolí dels diables!

Y se'n anà a la cuina, tornant al cap d'una estona ab un gat entre les mans.

Aleshores me va fer obrir la boca, fent ensumar al gat; però, fillets, quan el gat va sentir la farum de ratolí, ja no hi va haver qui l'aguantés. S'escapà de les mans del pagès y se'm ficà per la boca coll avall, perseguint al ratolí.

Al cap de dos minuts, el gat sortia triomfant de la meva boca, portant el ratolí vensut en la seva. ¿Què me'n dieu d'això? —

Els dos oyents varen restar boca-badats, a riscos de que si passés algún ratolí se'ls hi fiqués a dintre, creguts de que aquelles boques eren dos caus de rates.

J. M. F.

Sistema de transport adoptat a París. — Un gos es l'encarregat de portar, per medi d'un trineu petit, el menjar en fiambreres a distints llochs de la capital.

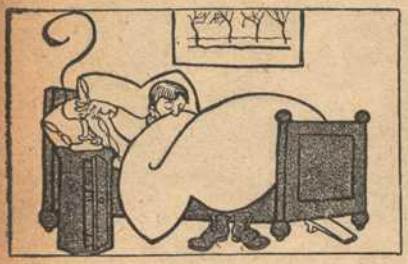
Jesús y el nin

Conten de Jesús que un dia,
quan era molt petitet
y trevallava solet
fent creus en sa fusteria,
un nin a la porta veu,
tan bell com un angelet,
que li diu: — Bon Jesuset,
¿voldrieu darme una creu?
— ¿Per què la vols, rosamel?
— Per tenirne companyia,
perque la mareta mia
s'ha mort y Deu la té al cel... —
El bon Jesús li va dar
una creu d'or y d'argent,
que'l nin amorosament
no's cansa may de besar,
y mentres fa son camí:
—¡Ja no tinch por!—va cridant—
perque així, sa creu portant,
sempre a Jesús porto ab mi. —

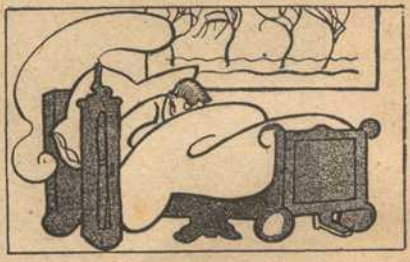
ANDREU CAMPS Y SALA

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica'l novè folletó de la graciosíssima y interessant novela "Aventures den Bolavà en el país dels xinos", ab totes les peripecies que va passar l'intrèpit Bolavà.

L'HISTORIETA A L'EXTRANGER

1. Un noy se fica al llit

y comensa a somniar

La Francisqueta

A mes germanes Dolors y Pauleta

La Francisqueta es una bona minyona en tota l'extensió de la paraula; tan bona y tan entenimentada, que's fa estimar de tothom.

Son posat d'ignoscencia, sos ulls blaus, sa cabellera rossa, que oneja damunt ses espatlles, son rostre, tot el seu exterior, reflexe de la seva ànima, atrau y agrada a tots els que la coneixen.

Es cap al tart del dia de Tots Sants quan la campana deixa sentir la seva veu trista, feréstega, que omple'ls cors de tristor, recordantnos que tenim qui necessita nostres oracions y les espera, y recordantnos que aquells les tombes dels quals demà omplirem de flors regades ab nostres llàgrimes, s'estimen més oracions, s'estimen més pregaries.

La Francisqueta, tota endolada, s'està vora la llar, al costat de la seva avia, pera escalfarse d'un fret primerench.

Fa un any que no té pare y ahir varen enterrar la seva mare. ¡Pobra Francisqueta, tan petita y orfa de pare y mare, quin buit dèu sentir en el seu cor!

La seva avia, velleta venerable, se la mira ab ulls compassius y plora.

La Francisqueta calla y també plora.

Regna un silenci sepulcral, solament interromput a voltes per les exclamacions de la velleta, els plors de la pobra nena y l'espurnejar y espaternegar dels tions al cremarse, quan se sent la trista campana del poble que toca a mort...

— ¿Sents, Francisqueta? Ens recorda que no tens pare ni mare. ¡Pobra Francisqueta! Aviat restaràs sola al món, perque jo ja sóch vella y aviat me moriré. Verge Santíssima, sigueu la seva mare... Resem, filla meva, resem pels difunts... —

***

El dia ha despuntat trist, ab el cel cobert de núvols; sembla que també senti la tristor que omplena'ls cors.

El sò de la campana, més trist encara que la vigilia, reuneix al cementiri les families que tenen algú per qui resar.

El cementiri està ple de gent y sols s'hi veuen cares tristes. ¡Com que es la casa de la tristor! Fills que han perdut als seus pares, pares que han perdut als seus fills; la viuda que prega pel seu espòs...

Al mitg del cementiri, davant d'una senzilla creu de fusta, hi ha agenollada una vella que té al seu costat una nena, quals cabells rossos ressalten damunt son vestit negre. Són la Francisqueta y la seva avia, que han anat a pregar damunt la tomba dels seus amats.

Darrera seu, una senyora també's desfà en plors y exclamacions:

— Filla meva, ¡còm m'has deixat!... Sense tu, jo també'm moriré... ¡Francisqueta del meu cor!... —

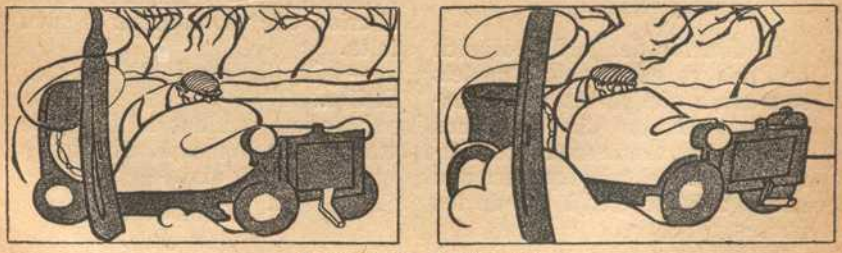
La Francisqueta, al sentir el seu nom, s'aixecà com inspirada y s'atansà a la senyora que l'anomenava.

—¿Que'm demana, senyora?—preguntà humilment la Francisqueta, boy aixugantse les llàgrimes que li queyen cara avall.

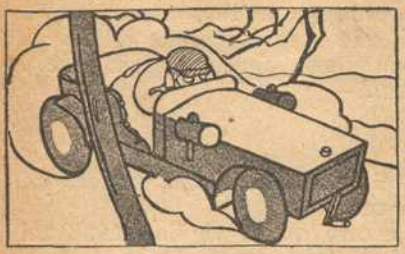
— ¿Còm te dius?

— Francisqueta, servidora de vostè.—

La senyora se la mirava dubtant. Feya pochs dies s'havia mort la seva filla única, que també's deya Francisqueta, y ara, en aquells ulls blaus, en aquells cabells rossos, en tot el posat d'aquella nena que tenia davant seu, hi trobava certa semblansa ab la seva malaguanyada filla. A l'últim se decidí y preguntà:

2. que viatja en automòvil.

3. Camina que caminaràs,

fins que ¡pataplam!

— ¿Per què has vingut al cementiri?

— ¡Ah, senyora! No tinch pare ni mare y he vingut a pregarlos que no'm desamparin quan se mori la meva avia, que es molt vella. Estava resant allà al seu costat quan he sentit que vostè'm cridava.

— Filla meva — digué la senyora, emocionada y omplintla de petons, — he perdut una filla que era com tu y que també's deya Francisqueta. D'avuy endavant tu seràs la meva filla. —

Desde aleshores la Francisqueta tingué mare.

Encara nena, quan li pregunten quàntes mares té, respòn ab aquella ignoscencia dels infants:

— Jo tinch tres mares: la Mare de Deu, que es mare de tots y es al cel; la mare que's va morir, que es ab la Mare de Deu, y la que'm deixà la que's va morir. —

ENRICH GÁBANA Y VENTURA

Les dues figues

El director del Jardí Botànich de París va encarregar a un dels seus criats que portés al sabi naturalista Buffon dues boniques figues d'una classe molt rara. Durant el camí, el criat, que era una mica golós, se menjà una de les fruites.

Buffon, sabent que tenien de donarnhi dues, va demanar l'altra al criat, que va confessar la seva falta.

— ¿Còm ho has fet? — va dirli Buffon.

El criat, agafant la figa que quedava, se la menjà, dihent:

— Ho he fet així. —

Traduit del francès per

J. SOLÉS PUJOL

Epigrames

Entrà a un forn a comprar pa
el noyet de cân Saurina,
y el forner li preguntà:
—¿Que'l vols de màquina'l pa?
—No—digué;—el vuy de farina.

—

Dos amichs se van trobar,
y un dels dos va preguntar:
—¿Què tal, noy? ¿Ja estàs ben bo?
¿Que encara't fa mal el fetge?—
L'altre digué: — ¡Què sé jo!
¡Que t'has pensat que sóch
[metge! —

Enviats per
EMILI VENDRELL

El nen content de tot

Passejantme un dia a cavall, vàreig veure una planta original.

Vàreig baixar a cullirla, y el cavall, aprofitant aquet moment de llibertat, se posà a galopar pel camí.

Un nen que estava en un camp vehí ho vegé, posantse a córrer y atrapant al cavall en un retorn del camí, tenintlo de la brida fins que vàreig arribarhi.

El nen tenia'l color vermellós y l'aire content.

— Molt bé, nen; ¿què vols per ta paga?—li vàreig dir, tot ficant la mà al portamonedes.

— Oh, rès, senyor. Jo no necessito rès.

— ¿No? millor per tu. Però escolta: ¿què feyes en aquell camp?

4. topa...

y s'acaba de despertar.

—Arrencava la mala herba, tot cuidant els xays.

— ¿Y t'agrada aquesta ocupació?

— Sí, senyor; sobre tot quan fa bon temps.

— ¿Y no t'estimaries més divertirte?

— Oh, això que faig no es pas una gran obra: es quasi com un divertiment.

— ¿Desde quàn estàs en aquet camp?

— Desde les sis del matí.

— ¿Y no tens gana?

— Sí, senyor; però ja aniré a dinar quan sigui l'hora.

—Si tinguessis dos rals, ¿què'n faries?

— Oh... no ho sé; may he tingut tants diners jo.

— ¿No tens enveja d'algún juguet?

— No, senyor; ja que quasi no tinch temps de jugar. Es necessari que meni els cavalls al camp, que tingui compte de les vaques, que porti els recados a la vila, y això val tant com divertirse.

— Mes si tu tinguessis diners, ¿no compraries pomes y dolsos?

— En quant a pomes, ja'n tinch a casa, y de dolsos no'n tinch, però la mare fa de tant en tant unes coques que prefereixo a tots els dolsos del món.

— Tes sabates estàn espatllades; ¿no'n voldries unes altres?

— ¿Sabs la direcció del senyor Ignasi?
— No, senyor.
— Donchs quan un es tan animal, té una apuntació, com jo.

—Oh, ja'n tinch de millors pera'ls diumenges.

— Ton barret es tot fet malbé.

— També'n tinch un de tot nou a casa, mes preferiria no tenirlo, perque'm fa forsa mal al cap.

— ¿Y còm ho fas quan plou?

— Quan plou molt, me poso a la barraqueta que tenen els pastors.

— Y quan tens gana abans de l'hora de dinar, ¿còm ho fas?

— Alguna vegada menjo una pastanaga crúa.

— ¿Y si no n'hi han?

— ¡Y bé! Allavors m'arreglo com puch: treballo de ferm fins que'm passa la gana.

— ¿No tens set quan fa calor?

— Sí, senyor; mes per aquí hi ha forsa aigua.

—Mon petit, veig que es veritat que no necessites rès; però ¿tu has anat a colegi?

— Sí, senyor, y hi tornaré després de la tardor.

— Necessitaràs llibres alesshores, ¿eh?

— Sí, senyor.

—Donchs bé, jo te'ls daré, perque ets tan bon minyó. Adeu.

— Passihobé, senyor. —

Jo me'n vaig anar convensut de que s'ha de tenir una ànima molt pura pera viure felís y estar content de tot.

Traduit del francès per
N. SNESSA

Conte vell

Tres estudiants, montats en burros, varen trobar a dos senyors dalt de cavall, que'ls preguntaren:

— ¿Còm van els burros?

— ¡A cavall!—digueren tot seguit els estudiants, pensant que'ls insultaven.

Enviat per
D. FORNS

Les dues espelmes

Un fill deya un dia a son pare, qui s'havia tornat molt rich.

—¿Còm vos ho haveu fet pera adquirir una tan gran fortuna?

—Rès més fàcil — digué son pare, tot apagant una de les dues espelmes que'ls illuminaven; — contentantse de lo necessari, y no cremant més que una espelma quan no hi ha necessitat de tenirne dues d'enceses.

Traducció de
N. S.

Totes les solucions. — Joanet Renom.

Quatre solucions.—Salvador Calmell, Carme Gispert, Matilde Barrachina, Eliodor Horero, Pepeta Estebanell, Miquel Bosch, Roseta Ferré, germans Remus, Joseph Portabella, germans Caellas, Maria Victoria Puig, germans Borràs, Joseph Obach, Conxita Julià, germans Vilagut, Teresa Pizà, Narcís Colomer, germans Pont, Salvador Clarós, T. Vallvé, germans Farés, Gustau Ferrer, Ampar Escairoz, germans Sargas, Miquel Caballero, Ramón Montserrat, Arthur Tintoré, Tecla Bonet, Joseph Marlés, Joan Samsó, Vicens Bayet, germans Bayet, Joseph Guilera, E. Cerbera, Llorens Cantó, Joseph M.ª Xandri, Carolina Audi, hermans Monteys, germans Rodríguez, Pepet Morera, Paquita Ferrer, Joan Alfonso, Juli Perramón, Joseph Mandado, germans Farràs, Joseph Urquizu y germà, Agustí Cabo, Maria Vilà, Miquel Cruañes, Joan Garolera, Francisco Homar, Joan Elias, Ramón Paradell, Joaquim Munné, Enrich Bach, Joan Ubach, Joseph Casas, Enrich Llacay, Carles Ferrus, Antoni Ribas, Antoni Blanch, Joseph Llera, Joseph Puigdomènech, Camil Bas, germans Guarro y amichs Tataret, Joanet Sarroca, Francisco Rubió, Enrich Verdú, Joan Paucirerol, Francisco Pujol, Ramón Colomer, E. Solanich, Joseph Piferrer, Joseph Zazurca, Joseph Martí, Rafel Noel, Joseph Mestre, Estanislau Giralt, germans Burch.

Tres solucions. — Germans Otón, germans Carnicer, Teresina Tarn, Ramón Tort, Joan Espinal, Albert Monrós, Pare y fill Ribas, germans Terrades, Victoria Ferré, Emili Ruiz, Andreu Feliu, germans Planella, J. Aubert, Jaume Piera, Joan Rovira, Joseph Ferrer, Pere Patau, Mercè Piayol, Julià Villa, Ernest Villa, A. Paluzie, Andreu Solé, B. Ll., Esteve Cusidó, Joseph M.ª Coral, Antoni Jornet, Nuria Paluzie, Francesch Palats, Assumpció Cusiné, Sofia Folch, germans Rocas, germans Comas, Pere Brugat, Teresa Soldevila, Miquel Traiter, Enrich Domingo, Ramón Caral, Ramón Domingo, Maria Casanet, Emeteri Ribas, Marimón Ozada, Joan Totsampons, Joan Roger.

Dues solucions. — Joan Pinós, Josepha Estadella, Francisco Sarsanedas, germans Pelegrí, germans Peris, Ramón Franquesa, Maria Ros, Pilar Rubió, Joan Agelet, Joseph M.ª Caba, Esteve Sarroca, Víctor Ferrer, Amadeu Prunera, germans Colomer,

germans Baciana, Ricart Altaba, Joseph Solé, Joseph Pérez, Antoni Babose, Enrich Alcaraz, Ignasi Corma, germans Lapedra, Ferràn Seyas, Jaume Garriga, Antoni Closas, Tomàs Esteve, Francesch Font, Ramón Artigas, Miquel Mayol, Enrich Jové, Silvestre Isern, Joseph Gascón, Joseph Arnó, Horaci Sánchez.

Una solució. — Germanes Planas, Joseph Blasco, Pere Rimblas, E. V., Ramón Biosca, M. Carbonell, germans Magrans, Maria Isanda, Joan Jener, germans Felip, Tarragó y altres, Joaquim Delrío, Joseph Flaqué y altres, Serafina Duràn, Joan Medina, Joseph Pontí, Pere Martínez, Ernest Puig, Joanet Pons, Jaume Martí, Antòn Sifón, Santiago Pérez, Pere Castells, Ernest T., Blay Puig, Antoni Selma y altres, Trinitat Altabó, Andreu Solé.

ENDEVINA, ENDEVINETA

FUGA DE VOCALS

P.r l'.br:l c.d. g.t.'n v.l m.l

P. M. Estapé

XARADA

Animal es ma *primera*,
nota de solfa la *dos*
y altra nota la *tercera*,
y ara, benvolgut lector,
no't cal pas cavilar gaire
pera trobar el meu *tot*,
que't sortirà un nom de dòna
tant si vols com si no vols.

N. Snessa

ANAGRAMA

Deixa'l *tot* y escolta atent,
ja t'escalfaràs corrent
per entre mitg dels *total:*
porta del bosch dues *tot*
per apuntalar la cort;
si trigues... *tot.* ¡Va formal!

Macari

GEROGLÍFICH

MARS : QE LI LI LI

Miquel Caballero

CONVERSA

— Escolta, Pepet: ¿Rambla amunt sabs quí vaig veure?
— ¿La Joaneta?
— No; la que jo meteix t'he dit.

Josefa Cristófol

COMBINACIÓ

A mon estimat amich S. Hortensi

AA B E G III J N OOOOO
Q RR TT U

Formar ab aquestes lletres els noms de tres capitals de l'Amèrica del Sur.

J. Escarrá

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

Al rombo: *Portaencenser.*—A la fuga de vocals: *La mentida es aborrida de tothom.*— A la xarada: *Camisa.* — A la targeta: *Maria Rosa.* — Al logogrif numèrich: *Camilo.*

Redacció y Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

Fidel Giró, impressor, Valencia, 233.—Barcelona.

En Pep estava engrescadíssim. Va trobar un diminut elefant que era una *monada*.

Després va alegrarse molt, perque va veure venir pels aires una especie de dirigible, y va pensar que'l deixarien pujar.

Però ¡horror! no era un dirigible allò, sinó una pusa enorme que venia saltant, la qual el va traspassar ab el seu agulló.

Afortunadament, tot era un somni.

FÍ